

Силабус курсу «ТЕОРІЯ МУЗИКИ»

**Освітнійступінь “Бакалавр”
Спеціальність 025 “Музичне мистецтво”
Освітньо-професійна програма
“Спів”
Роки навчання: I
Семестри: I
Кількість кредитів: 3
Мова викладання: українська**

Керівник курсу «ТЕОРІЯ МУЗИКИ»

Винниченко Оксана В'ячеславівна

Викладачка музично-теоретичних дисциплін КЗВО КОР
«Академія мистецтв ім. Павла Чубинського

Контактна інформація: olesychokk@gmail.com

Прореквізити та постреквізити дисципліни

- **Прореквізити дисципліни:**

- Середня спеціалізована музична освіта або диплом молодшого спеціаліста зі спеціальності «Музичне мистецтво».

Постреквізити дисципліни:

- ОК 15. Спеціальний клас. Сольний спів
- ОК 10. Сольфеджіо;
- ОК 11. Гармонія;
- ОК 12. Аналіз музичних творів;
- ОК 17. Загальне фортепіано;
- ОК 22. Основи диригування;
- ОК 26. Клас вокального ансамблю.

Призначення дисципліни

Дисципліна «Теорія музики» належить до циклу дисциплін спеціальної підготовки й призначена сформувати у студентів свідоме сприйняття музики; елементарних музично-технічних навичок, необхідних як під час вивчення курсу, так і в подальшому музичному розвитку; опанувати основними засобами музичної виразності (спочатку в ізольованому виді, а потім у їх взаємозв'язках); підготувати до практичних робіт в курсі сольфеджіо, гармонії, аналізу музичних творів.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни «Теорія музики» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей: ЗК 1, 2,3,4,5, 6, 8,9,12,14 СК 3,4,5, 7, 10,11, 12,13

- **ЗК 1.** Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.
 - **ЗК 2.** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
 - **ЗК 3.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
 - **ЗК 4.** Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
 - **ЗК 5.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
 - **ЗК 6.** Навички міжособистісної взаємодії.
 - **ЗК 8.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
 - **ЗК 9.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
 - **ЗК 12.** Здатність працювати автономно.
 - **ЗК 14.** Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
-
- **СК 3.** Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
 - **СК 4.** Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
 - **СК 5.** Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.
 - **СК 7.** Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.
 - **СК 10.** Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
 - **СК 11.** Здатність оперувати професійною термінологією.
 - **СК 12.** Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
 - **СК 13.** Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

Метою навчальної дисципліни «Теорія музики» є:

- дати студентам систему знань та навичок, необхідних для розуміння

- основних засобів музичної виразності;
- дати студентам необхідні знання щодо музики як мистецтва і мелодії як головного засобу музичної виразності;
 - розширити музичний кругозір, збагатити загальнокультурний рівень студентів;
 - сприяти розвитку професійних навичок, свідомому відношенню до тексту музичних творів.

Зміст і структура курсу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	Пр	лаб.	інд.	с. р.		л	П	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1.Звук. Мелодія. Метро-ритм.												
Тема 1. Музичний звук. Його властивості. Нотне письмо.	6	1	1			4	6	1				5
Тема 2. Мелодія	4	1	1			2	4					4
Тема 3. Метр. Ритм. Темп.	6	1	1			4	6		1			5
Тема 4. Лад. Тональність	8	1	1			6	8		1			7
Тема 5. Лади народної музики	10	2	2			6	10	1				9
Разом за змістовим модулем 1	34	6	6			22	34	2	2			30
Змістовий модуль 2 . Співзвуччя (інтервали, акорди)												
Тема 6. Інтервали	8	1	1			6	8	1				7
Тема7. Інтервали в умовах ладу	10	2	2			6	10		1			9
Тема 8. Акорди поза ладом	10	1	1			8	10		1			9
Разом за змістовим модулем 2	28	4	4			20	28	1	2			25
Змістовий модуль 3. Акорди в ладу. Хроматизм і альтерація. Відхилення і модуляція.												
Тема 9. Акорди в ладу	10	2	2			6	10	1				9
Тема 10. Типи тональних	6	1	1			4	6	1				5

співвідношень												
Тема 11. Мелізми і їх використання у музиці.	4	1	1			2	4	1				3
Тема 12. Позначення акордів в естрадній музиці та джазі	4	1	1			2	4					4
Тема 13. Транспозиція	4	1	1			2	4					4
Разом за змістовим модулем 3	28	6	6			16	28	3				25
Разом за Модулем 1:	90	16	16			58		6	4			80
Усього годин	90	16	16			58	90	6	4			80

Політика навчальної дисципліни

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: залік.

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FХ, F).

Поточний контроль передбачає оцінювання теоретичної підготовки із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань.

Політика оцінювання: Максимальна кількість балів з дисципліни «Теорія музики» за семестр – 100 балів.

Розподіл балів, які отримують студенти

Модуль 1.

Змістовий модуль 1.

Поточне тестування та самостійна робота					Контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5		
5	5	5	5	5	5	30

Змістовий модуль 2.

Поточне тестування та самостійна робота				Контрольна робота	Сума
T6	T7	T8	T9 (початок)		
5	5	5	5	5	35

Змістовий модуль 3.

Поточне тестування та самостійна робота	Підсумковий	Сума
---	-------------	------

					тест (залік)	
T9 (закінчення)	T10	T11	T12	T13		35
5	5	5	5	5	10	

Підсумковий бал з навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності за модуль	Оцінка за національною шкалою	Шкала ECTS
90-100	5 Відмінно	A
82-89	4 Добре	B
74-81		C
64-73	3 Задовільно	D
60-63		E
35-59	2 Незадовільно	FX Для одержання кредиту потрібне доопрацювання.
0-34		F Необхідне повторне вивчення дисципліни

Завдання для самостійної роботи студентів

1. Накреслити частину клавіатури у межах двох октав і позначити у літерній системі всі білі клавіші.
2. Визначити октави, у яких розташовані надані звуки. Відшукати їх на фортепіано і назвати у складовій системі.
3. Від усіх основних ступенів звукоряду побудувати на фортепіано вгору і вниз діатонічні півтони.
4. Від усіх проміжних ступенів звукоряду побудувати вгору і вниз хроматичні півтони.
5. Від усіх проміжних ступенів звукоряду побудувати на фортепіано вгору і вниз діатонічні півтони.
6. Від усіх основних ступенів звукоряду побудувати на фортепіано вгору і вниз хроматичні півтони.
7. Надати всі можливі енгармонічні заміни усім 12 звукам октави. Називати їх знизу в гору і навпаки.
8. Назвати підряд всі 12 звуків октави а) тільки діезами; б) тільки бемолями.
9. Переписати народну мелодію у басовий, альтовий, теноровий ключі.

10. Від кожного ступеня звукоряду побудувати вгору і вниз всі прості діатонічні інтервали.
11. Зробити енгармонічну заміну запропонованих інтервалів.
12. Від основних і проміжних ступенів звукоряду будувати на свій розсуд деякі інтервали і робити їх обернення.
13. Визначити інтервали, що утворюються між голосами у двоголоссі. (Твір з репертуару за спеціальністю, фортепіано або сольфеджіо).
14. Побудувати на фортепіано від усіх основних ступенів всі види тризвуків
15. Побудувати на фортепіано від усіх проміжних ступенів звукоряду всі види тризвуків (вгору і вниз)
16. Від основних ступенів побудувати всі види септакордів.
17. Визначити знаки у тональностях, користуючись закономірністю виникнення останнього діезу у мажорних дієтних тональностях на VII ступені ладу, а останнього бемолю у мажорних бемольних тональностях на IV ст..
18. Знайти у музичній літературі приклади, що написані: а) у гармонічному мажорі; б) у гармонічному мінорі; в) у мелодичному мінорі.
19. Знайти до кожної тональності квантового кола паралельну і однойменну тональність. Називати ключові знаки.
20. Підібрати на фортепіано знайомі мелодії у різних тональностях. Записати їх нотами.
21. Побудувати на фортепіано і розв'язати тритони (зб.4, зм.5) у тональностях H - dur, Des-dur, Fis-dur, gis-moll, b-moll, dis-moll(зб.4 будується на IV і VI ступенях, а зм.5 на II і VII ступенях)
22. Побудувати на фортепіано і розв'язати характерні інтервали у тональностях A-dur, fis- moll, Es-dur, c-moll, E-dur, cis-moll, As-dur, f-moll
23. У тональностях до 4-х знаків в ключі утворювати гармонічні звороти з використанням обернень головних і побічних тризвуків ладу. На дані послідовності скласти мелодії.
24. Побудувати на фортепіано гармонічні звороти з використанням септакордів та їх обернень.
25. Виконати гармонічний аналіз музичних творів: Р.Шуман. Альбом для юнацтва (7, 9, 18, 24)
26. Грати на фортепіано мажорні та мінорні хроматичні гами з назвою звуків від основних та проміжних ступенів звукоряду.
27. Виконати транспозицію у тональності першого ступеня спорідненості самостійно обраних відомих народних пісень.

Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Смаглій Г.А. Теорія музики. Х., «Ранок», 2013.
3. Ганзіна Т. Правила з елементарної теорії музики. «Мелосвіт», 2007.
4. Майкл Пілхофер, Холлі Дей. «Теорія музики для чайників». Вид. «Діалектика Вільямс», 2021.

Допоміжна література

1. Виноградов В.Р. «Елементарна теорія музики і сольфеджіо». Частина 2. Видавництво «Музична Україна», К., 1972..
2. . Калашник М. Уроки елементарної теорії музики. Х., 2001.
3. Смаглій Г.А.-Маловик Л.В. «Основи теорії музики». Підручник для навчальних закладів освіти, культури і мистецтв. Х., «Факт», 2005.